

Aktuelle saker for NHO Reiseliv

Gjennomgang av
partiprogrammene
2017 – 2021

Innhold

Arbeidsliv	3
Borgerlig side	3
Rødgrønn side	3
Tilsyn	3
Borgerlig side	3
Rødgrønn side	4
Skatt og avgifter	4
Borgerlig side	4
Rødgrønn side	5
Delingsøkonomi	6
Borgerlig side	6
Rødgrønn side	7
Forenkling/digitalisering.....	7
Borgerlig side	7
Rødgrønn side	9
Partiprogrammenes kapittel om reiseliv	11
Høyre	11
FrP.....	11
Venstre.....	13
KrF.....	14
Arbeiderpartiet	15
SP	16
SV	16
MDG.....	16

Arbeidsliv

Borgerlig side

Fremskrittspartiet vil ha ytterligere oppmykning av adgangen til midlertidighet og en arbeidsmiljølov som er tilpasset små og mellomstore bedrifter. **Høyre og Venstre** er ikke mer konkrete enn at de sier de ønsker en fleksibel og moderne arbeidsmiljølov. **KrF** vil styrke arbeidsmiljøloven som en vernelov for arbeidstakerne, som ivaretar deres kollektive og individuelle rettigheter og det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet på arbeidsplassen.

Rødgrønn side

Senterpartiet sier at de vil «reversere endringene i arbeidsmiljøloven som er gjennomført i perioden 2013–2017». **SV** lover det samme.

Arbeiderpartiet vil raskt gjennomføre følgende endringer ved et regjeringsskifte:

- Fjerne den generelle adgangen til midlertidige ansettelser
- Fjerne muligheten for å ta i bruk nulltimerskontrakter og arbeidskontrakter uten lønn mellom oppdrag.

Gjennomføre følgende endringer i løpet av stortingsperioden:

- I samarbeid med partene i arbeidslivet: Definere «arbeidstaker» og «arbeidsgiver» i lovverket nærmere slik at det blir vanskeligere å omgå arbeidsgiveransvaret eller frata ansatte rettigheter
- Endre arbeidsmiljøloven slik at avtaler med tillitsvalgte om tidsbegrenset innleie og avvik fra arbeidsmiljølovens alminnelige arbeidstidsbestemmelser bare kan inngås der det er hjemlet i landsdekkende overenskomst

MDG:

- Videreføre prinsippet om allmenngjøring av tariffavtaler.
- Styrke arbeidsmiljølovens bestemmelser om fast ansettelse, også for ansatte i vikarbyrå.
- Gradvis redusere arbeidstiden fra 37 til 30 timer per uke, hvor redusert arbeidstid i hovedsak erstatter reallønnsøkning.

Tilsyn

Borgerlig side

Høyre:

- Arbeide for en større grad av samordning av statlige tilsyn ved kontroll hos bedrifter.

FrP

- Tilsyn kan generelt utføres av det offentlige eller av private på vegne av det offentlige. Tilsyn bør være mest mulig uavhengig for å sikre likebehandling mellom private og offentlige tjenesteleverandører, samt sikre at avvik faktisk rettes opp.
- at det etableres et frittstående statens transporttilsyn

Venstre:

- gjennomgå statlige tilsyn og direktorater med sikte på å overføre mer myndighet og flere oppgaver til relevant folkevalgt nivå
- redusere skjemaveldet og forenkle søknadsprosesser

KrF:

- Økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet undergraver velferdsstaten og bidrar til å svekke tilliten til myndighetene. Samarbeidet mellom relevante aktører som Skatteetaten, politiet, NAV og Arbeidstilsynet må styrkes.

[Rødgrønn side](#)

Arbeiderpartiet:

- Sørge for at det bygges opp teknologikompetanse i tilsynsfunksjonene i alle sektorer
- Gi Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet mer ressurser og bedre virkemidler og øke deres samarbeid med andre offentlige etater

Senterpartiet:

- redusere tallet på direktorat og statlige tilsyn

SV:

- SV vil styrke Arbeidstilsynet, NAV, Skatteetaten og Økokrim, i tillegg til å etablere flere senter mot arbeidslivskriminalitet.

MDG

- Opprette eget oppdrettstilsyn i Mattilsynet for å styrke kontrollen med rapportering, dyrevelferd og bærekraftig drift.

[Skatt og avgifter](#)

[Borgerlig side](#)

Høyre:

- Ha moderate lettelser i det samlede skatte- og avgiftsnivået og sikre et bredt skattegrunnlag der alle med skatteevne bidrar.
- Fjerne flypassasjeravgiften og erstatte den med en avgift som har klar miljøeffekt.

FrP:

- redusere skatte- og avgiftsnivået
- ha et flatere og mer oversiktlig skattesystem med solide bunnfradrag
- avvikle formuesskatten
- sikre internasjonalt konkurransedyktige skattebetingelser for bedriftene
- fjerne veibruksavgiften på drivstoff på fremkomstmiddel som ikke benytter vei
- fjerne flypassasjeravgiften

- oppheve lov om eiendomsskatt slik at kommunene fratras muligheten til å kreve inn skatt på eiendom.
- redusere moms på matservering

Venstre:

- redusere formuesskatten ved en gradvis økning av bunnfradraget • ha en lavere verdsettelse av aksjer
- øke ligningsverdien på sekundærbolig til 100 %
- innføre en tidsbegrenset rabatt i formuesskatten for gründere ved børsintroduksjon av eget selskap
- forenkle momssystemet og redusere antall momssatser
- redusere mva-satsen på salg av mat på restauranter slik at restauranter og bensinstasjoner likestilles

KrF:

- trappe ned og på sikt fase ut formuesskatten på arbeidende kapital.
- at Vinmonopolet skal overta tax-freesalet av alkohol.
- reversere ordningen med at tax-freekvoten av tobakk kan byttes med alkohol.

Rødgrønn side

Arbeiderpartiet:

- Vi går for stortingsperioden 2017-2021 til valg på en skatteprofil og et samlet skatte- og avgiftsnivå i tråd med vårt forslag til statsbudsjett for 2017 og fullføring av skattereformen for bedriftsbeskatning fra 2016.
- Denne skatteprofilen innebærer at vanlige lønnsinntekter beskattes om lag som i dag eller lavere, mens formue og høye inntekter får økt beskatning. Avgiftssystemet skal brukes aktivt for å stimulere til miljøvennlige valg og bedre folkehelse.

Senterpartiet:

- Øke bunnfradraget i formueskatten og redusere videre formuegrunnlaget for driftsmiddel og aksjer
- styrke den differensierte arbeidsgiveravgiften som et hovedvirkemiddel i distriktpolitikken. Målet er at alle næringer og offentlig virksomheter igjen skal komme inn i dette regelverket.
- overføre taxfree-salet av alkohol til Vinmonopolet.

SV:

- Øke skatten på formue, arv og eiendom, og senke den på arbeid.
- Øke formuesskatten for høye formuer og fjerne rabatten for aksjer og driftsmidler
- Innføre avgift på arv med et høyt bunnfradrag og nye trinn for ekstra stor arv.
- Vurdere innføring av turistskatt, og legge til rette for kultur- og opplevelsesbasert reiseliv.

MDG:

- Gi gode skattevilkår til grønne næringer etter modell av dagens fordeler til oljenæringen.
- Fjerne alle skattefordeler og subsidier til petroleumsvirksomhet.
- Skjerme flere småbedrifter fra formuesskatt ved å øke bunnfradraget betydelig, samtidig som skattesatsen økes på de høyeste formuene.
- Bruke skatte- og avgiftssystemet til å støtte gründere og små bedrifter, for eksempel gjennom lettelser i arbeidsgiveravgiften.
- Utrede muligheten for skattefradrag til bedrifter som kan dokumentere "overskudd" av økologiske og sosiale verdier.
- Utrede hvordan skatter og avgifter på forbruk kan gjøres mer progressive.
- Øke avgiftene på bruk av plastemballasje, fossilbiler og forurensende flyreiser samt øke momsen på kjøtt.
- Fjerne merverdiavgiften på kollektivreiser.

Delingsøkonomi

Borgerlig side

Høyre:

- Modernisere regelverket for å sikre at nye digitale plattformer innen delingsøkonomi kan tas i bruk.
- Arbeide aktivt for like konkurransevilkår på tvers av landegrensene i den digitale økonomien, blant annet ved å være en pådriver for EUs digitale indre marked.
- Gjøre det enklere for privatpersoner og bedrifter å betale skatt og merverdiavgift for tjenester de kjøper og leverer.
- Fjerne hindringer for å fremme digitale forretningsmodeller som bidrar til ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser.
- Legge til rette for nye forretningsmodeller i delingsøkonomien gjennom effektiv regulering som fører til rettferdig konkurranse mellom nye og eksisterende aktører.
- Erstatte dagens antallsbegrensning i drosjenæringen med en ordning som sikrer mer konkurranse, gode transporttilbud i distriktene og sjåfører med god vandel.

FrP:

- Nevnes ikke

Venstre:

- gjøre det enklere for privatpersoner å utføre ytelser for hverandre mot betaling
- etablere et enkelt, effektivt og forutsigbart rammeverk for nye næringer, som sikrer like konkurransevilkår, men som ikke er innovasjonshemmende
- gjøre det enklere å beregne og innbetale skatt i nye næringer
- pålegge selskaper som legger til rette for delingsøkonomi å rapportere inn skattepliktig inntekt på samme måte som arbeidsgivere

KrF:

- sikre enkle skattemuligheter for brukere og tilbydere av tjenester i delingsøkonomien og sikre reguleringer og fleksibilitet som kan møte denne typen markeder.

[Rødgrønn side](#)**Arbeiderpartiet:**

- Sikre at selskaper i delingsøkonomien bidrar til fellesskapet på linje med tradisjonelle næringer

SP:

- greie ut delingsøkonomien med tanke på skattlegging og regulering.

SV:

- Opprette et offentlig senter for utvikling av ny delingsøkonomi.
- Sikre god og nødvendig regulering av formidlingstjenester slik at bedriftene betaler skatt der tjenestene utføres og de ansatte sikres gode lønns- og arbeidsvilkår.
- Skattlegge rettferdig. SV vil arbeide for innføring av et prinsipp om at transaksjoner knyttet til tjenestekjøp skattlegges fullt ut der tjenesten ytes.
- Finne lokale og nasjonale virkemidler som hindrer at boligsektoren går fra langtidsutleie til dagsutleie.

MDG:

De Grønne vil legge til rette for delingsøkonomien, som kan bidra til sterkere lokalsamfunn og bedre ressursutnyttelse. For at nye delingsløsninger skal kunne sikre fellesskapets interesser og gi trygge muligheter for flest mulig, er det viktig at myndighetene er aktive og at regler tilpasses utviklingen. Løsninger som i realiteten er nye teknologiske måter å selge tjenester på må reguleres som nettopp dette.

- Regulere delingsøkonomien for å legge til rette for økt aktivitet og omsetning, samtidig som kundenes og de ansattes rettigheter sikres, og hensyn til statens inntekter ivaretas.

[Forenkling/digitalisering](#)[Borgerlig side](#)**Høyre:**

En god digital infrastruktur er avgjørende for å sikre bosetting over hele landet, et konkurransedyktig næringsliv og en god tilpasning til samfunnsutviklingen. Markedsbaserte løsninger skal fortsatt ligge til grunn for den videre utbyggingen. Det offentlige skal bidra med finansering der markedet ikke strekker til for å nå alle.

Høyre vil:

- Legge til rette for at Norge fortsatt skal være et foregangsland innen elektronisk kommunikasjon og digitale tjenester.
- Videreføre satsingen på fiberbasert bredbåndsutbygging i hele landet.

- Sikre en reell konkurranse i mobilnettet.
- Redusere utbyggingskostnadene ved å forenkle regelverk og tilrettelegge for samordning av anleggsarbeid.
- Ha som mål at 90 prosent av husstandene skal ha tilbud om en bredbåndshastighet på minst 100 Mbit/s innen 2020.
- Utvikle regulering og rammeverk i god dialog med EU og delta aktivt i EUs arbeid med å realisere det digitale indre markedet, med mål om å fjerne handelshindringer.
- Sørge for at ekomnett og tjenester på dette nettet skal være forsvarlig sikret mot angrep og mot naturskader og uvær.
- Legge til rette for tilstrekkelig fiberkapasitet mellom Norge og utlandet.
- Basere offentlig innhenting av informasjon på "bare én gang»-prinsippet, slik at innbyggere og bedrifter slipper å bruke tid på å opplyse om data som myndighetene allerede har.
- Innføre krav om elektroniske arkiver for saksbehandling i kommunene.
- Legge opp til mer automatisert saksbehandling i saker som egner seg for det, for å frigjøre ressurser og spare tid for innbyggere og næringsliv.
- Styrke samarbeidet mellom stat og kommune på områder som digital byggesaksbehandling og e-pasientjournaler i eldreomsorg og primærhelsetjeneste.
- Videreføre et høyt digitaliseringstempo i offentlig sektor og legge til rette for enda flere digitale selvbetjeningsløsninger.
- Gjennomføre flere samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter, blant annet gjennom den statlige medfinansieringsordningen.
- Videreutvikle Altinn slik at næringslivet har én digital kontaktflate til offentlig forvaltning.
- Fornye offentlige databasesystemer slik at næringslivet kun trenger å rapportere samme informasjon én gang til ett sted.

Fremskrittspartiet:

Fremskrittspartiet vil gjennomgå statsforvaltningen med sikte på å redusere antall direktorater, foreta forenklinger og avbyråkratisering for å frigjøre ressurser som kan brukes på en bedre måte for folk flest.

- sikre rask bredbåndstilgang i hele landet i samarbeid med private utbyggere
- ha elektronisk tilgang til søknadsskjemaer og relevant informasjon
- ha en felles innloggingsportal for alle offentlige tjenester
- integrere offentlige IKT-systemer
- sikre lovmessig vern av ytringsfrihet og anonymitet på Internett
- sikre den enkeltes råderett over sine egne personopplysninger
- åpne fibernettet på samme måte som strøm- og telenettet
- gjennomføre en forenklingsreform for å modernisere offentlig sektor

Venstre:

- sikre at digitalisering og digital tjenesteutvikling skal være en viktig del av kommunereformen og andre endringsprosesser i offentlig sektor
- tilpasse arbeidsmiljøloven til den fleksibilitet som ny teknologi medfører
- legge til rette for mer samordning og bedre koordinering av offentlige tjenester
- sikre minst ett landsdekkende bakkenett i tillegg til Telenor, og flere utenlandskabler
- satse på utvikling av smartbyer
- ta initiativ til å utarbeide en nasjonal smartbystrategi
- gjennomføre en grundig utredning som tar for seg både teknologiske og etiske sider ved autonome kjøretøy, med sikte på å åpne for slik teknologi i Norge
- etablere strategisk samarbeid mellom Norge og ledende nasjoner på smartby-området
- sikre god bredbåndsutbygging/digital infrastruktur også i områder der det ikke er kommersielt lønnsomt

KRF:

- KrF vil arbeide for et enklere Norge med mindre skjemavelde og mindre byråkrati. KrF ønsker å avskaffe unødige lover og regler, og forenkle rapportering. Det skal være enkelt å starte, drive og eie næringsvirksomhet i Norge. Digitalisering er et godt virkemiddel i å forenkle rapportering til det offentlige. Ingen skal være nødt til å oppgi den samme opplysningen til det offentlige flere ganger. Når rapportering skal digitaliseres, er det nødvendig at man har en kritisk gjennomgang av hvorvidt alle skjemaer og rutiner i dagens saksbehandling er hensiktsmessig.
- ha en tilskuddsordning til digitalisering i kommunene for enklere og bedre kommunikasjon med innbyggerne.

Rødgrønn side

Arbeiderpartiet:

- Digitalisering av offentlig sektor:
- Legge til rette for digitalisering i stat og kommune for å sikre bedre tjenester
- Styrke den teknologiske kompetansen i sentrale beslutningsposisjoner slik at regjeringen har et bedre grunnlag for sine beslutninger som omfatter bruk og utvikling av teknologiske løsninger
- Benytte stordata til bedre offentlige tjenester og næringsutvikling, innenfor personvernets grenser
- Ha hovedprinsipp om åpne applikasjongs grensesnitt (APIer) for både funksjonalitet og data i forbindelse med digitalisering av offentlige tjenester
- Utarbeide en strategi for datasenterindustri i samarbeid mellom stat og kommune

Næringsutvikling gjennom digitalisering:

- Utarbeide en strategi for hvordan norsk næringsliv benytter digitale muligheter for å styrke sin konkurransekraft – sikre oppfølging av Norges digitale tilstand i samarbeid med ledende bedrifter og kompetansemiljøer

- Etablere et nasjonalt prosjekt for utvikling av kunstig intelligens og ubemannet teknologi
- Sørge for at vi har høy teknologisk kompetanse i befolkningen og dermed lav terskel for å ta nye løsninger i bruk, blant annet gjennom en kompetansereform
- Lage en trepartsstrategi for digitalisering av industri og næringsliv og etablere et program for digitalisering i industrien
- Alle skal ha tilgang til grunnleggende digital infrastruktur

SP:

- Offentleg sektor står framfor betydelege endringar som følgje av digitaliseringa. Senterpartiet vil stå i front for å skape moderne og effektive offentlege tenester gjennom digitalisering, utan å miste nærleiken til innbyggjarane. Digitalisering vil også vere eit verkemiddel for å behalde ein spreidd busetnad over heile landet.
- forsterke digitaliseringa i offentleg sektor og vidareutvikle sentrale digitale register og felleskomponentar som Matrikkelen, Folkeregisteret, Einingsregisteret og Altinn. Dette vil styrkje tenestetilbodet, leggje betre til rette for næringslivet og skape meir effektiv drift.

SV:

- Gjøre det enklere å logge på det offentlige. Alle innbyggere skal ha en personlig offentlig inngang på nett som gir tilgang til alle statlige og kommunale tjenester med høyt sikkerhetsnivå. Dette skal drives av det offentlige, og ha krav om oppbevaring av data i Norge.
- At offentlige IKT-tjenester skal være til for å tjene befolkningen. Når offentlige tjenester digitaliseres skal det gjøres på en trygg måte, og det skal vurderes om kildekoden kan bli gjort tilgjengelig som fri programvare. Alle løsninger fra offentlig sektor skal være tilgjengelig for alle og på alle plattformer. Det offentlige skal alltid bruke åpne standarder når det er mulig.
- Lage felles digitale løsninger for kommune og stat. Løsninger som utvikles i offentlig sektor, må kunne brukes som felles løsninger i hele forvaltningen.
- Dele IKT-løsninger som utvikles i Norge med land vi samarbeider med gjennom utviklingspolitikken for å bidra til sterkere institusjoner i utviklingsland.
- Samordne de digitale systemene i NAV. Det må moderne og enkle systemer til for at folk skal få den hjelpen de trenger i NAV.
- Sikre at offentlige IKT-tjenester bygger på moderne dataflyt, ikke bare tilbyr digitale versjoner av papirskjema.
- Styrke Innovasjon Norges støtte til utvikling av digitale tjenester, app-teknologi og spill.

Partiprogrammenes kapittel om reiseliv

Høyre

Styrke Norge som reisemål

Høyre vil styrke Norge som attraktivt reisemål og turistattraksjon.

Norsk natur kombinert med et variert kulturliv, en rik landbruks- og matkultur og mangfoldet av kulturminner og unike verdensarvområder gir et godt grunnlag for å styrke norsk reiselivsnæring.

Både kulturlandskap og kulturminner har allerede gitt grobunn for det moderne reiselivet, som i større grad enn før er basert på natur- og kulturopplevelser. Vi må sikre at reiselivet fortsetter å vokse som næring, både internasjonalt og i Norge. Reiselivsnæringen er en viktig sysselsettingsnæring, med mange små og mellomstore bedrifter.

Markedsføringen av Norge som turistland og profileringen av norske eksportvarer gir gjensidige synergier. Innlands- og hytteturisme fremmer gjensidig kunnskap og forståelse mellom nordmenn fra ulike deler av landet, og kan i enda større grad bli en del av limet mellom land og by.

Høyre vil:

- Opprettholde et høyt nivå på investeringer i infrastruktur for å styrke norsk reiselivsnæring.
- Styrke landbrukets rolle i reiselivssatsingen og derigjennom stimulere til økt bruk av verdifulle utmarksressurser.
- Legge til rette for at flere kan besøke nasjonalparkene.
- Legge til rette for at attraksjoner og aktiviteter er tilgjengelige hele året, når det er mulig, og styrke Norge som helårs reisemål.
- Legge til rette for at lokal mat og drikke i større grad kan inngå som en del av reiselivsproduktet.
- Øke Svalbards attraktivitet som reise- og turistmål.
- Styrke samarbeidet mellom friluftsliv og reiseliv, slik at viktige naturattraksjoner blir godt tilrettelagt og fremstår som attraktive for brukerne, og uten unødig slitasje og forsøpling.
- Sikre retten til å betale med kontanter.

FrP

Handels- reiselivs- og servicenæringer

De tjenesteytende næringene er den delen av norsk næringsliv som vokser mest. For at disse skal kunne utvikle sitt fulle potensial, er det viktig at etablerings- og konkurransehindrende ordninger fjernes.

Fremskrittspartiet vil derfor liberalisere en rekke restriksjoner i handelsnæringen, herunder åpningstidsbestemmelser, konsesjons-, løyve- og bevillingsbestemmelser, samt restriksjoner på etablering og lokalisering av nye virksomheter. Dette vil også omfatte eksport, import og omsetning av alle lovlige varer. Vi vil arbeide for å påvirke andre land til å oppheve sine importbegrensninger.

Reiselivsnæringen er en av verdens raskest voksende næringer, og som Norge har gode forutsetninger for å ta del i. Norges spesielle kvaliteter, gjennom særegen natur og rik kulturarv, gjør landet til et spennende reisemål, og næringen har dermed et uutnyttet vekstpotensial.

Reiselivet tar hele landet i bruk og er derfor en viktig distriktsnæring, både i form av å skape arbeidsplasser og lokal utvikling. For at norsk reiseliv skal fortsette å hevde seg internasjonalt, må næringslivet i samarbeid med myndighetene satse mer på innovasjon, produktutvikling og kompetanseheving. Dette er også nødvendige virkemidler for å skape flere helårsarbeidsplasser.

Det er nødvendig med økt markedsføring av norsk reiseliv. Dagens struktur av destinasjonsselskap, reiselivsråd og lignende bærer imidlertid preg av at det er for mange av dem, og at de er for fragmenterte.

Det fører til at arbeidet blir lite effektivt og har en dårlig utvikling. Det er behov for en omstrukturering som innebærer færre aktører og en klarere rollefordeling.

Utelivet er for mange turister en viktig del av reiseopplevelsen og ofte avgjørende for hvilken destinasjon de velger å reise til. For å sikre konkurransekraft for serveringsstedene og et tilbud tilpasset etterspørselen, bør serveringsstedene selv fastsette sine åpnings- og serveringstider.

Det er naivt å tro at kostnadsnivået på alkohol, mat og andre utgiftsposter ikke har betydning for valg av reisemål i et internasjonalt turistmarked med en uendelig rekke reiseopplevelser og destinasjoner. Et lavere avgiftsnivå på blant annet alkohol og mat vil bidra til å beholde Norge som et attraktivt reisemål med de fantastiske naturopplevelsene vi har å by på.

Det norske reiselivet er en viktig distriktsnæring. Lønnsomheten i reiselivsbedrifter er gjennomgående svak og den enkelte bedrift er ofte meget sårbar overfor endringer i markedet. Dagens skatte- og avgiftssystem tar ikke høyde for de spesielle forholdene som gjelder for disse. Også tilgjengeligheten til flere av reiselivsbedriftenes tilbud er dårlig, på grunn av ras- og vinterstengte veier, i tillegg til dårlige veier generelt.

Lover og regler må tilpasses på en slik måte at de ikke er til hinder for utvikling av opplevelsessentre, hoteller og gårdsferier i distrikts-Norge.

Norsk reiselivs konkurranseevne svekkes av et generelt høyt kostnadsnivå. Den norske merverdiavgiften på servering, som per i dag er 25 prosent, er betydelig høyere enn våre naboland Sverige og Finland. En serveringsmoms på 15%, på linje med norsk moms for mat til hjemmekonsumering, vil styrke konkurranseevnen i næringen.

Fremskrittspartiet vil

- bygge ut infrastruktur for å få økt tilgjengelighet til distriktsdestinasjonene redusere moms på matservering
- styrke merkevarebyggingen av Norge som reisemål
- ivareta vår kulturarv og natur gjennom vern tilrettelagt for bruk
- redusere skatter og avgifter som rammer reiselivsnæringen
- avskaffe bestemmelser som begrenser handelsnæringens åpningstider
- oppheve importbegrensninger for lovlige varer
- tillate fri etablering av alle former for handelsbedrifter
- tillate salg av lovlige varer i hele butikkens åpningstid

Næringsvirksomhet

Samene har, etter Fremskrittspartiets vurdering, spennende forutsetninger som minoritetsgruppe når det gjelder reiseliv, med sin kultur og sitt tradisjonelle levesett. Det er viktig at det legges til rette for utvikling av reiselivsnæringer som for eksempel scootersafari.

FrP har en liberal holdning til helårs motorferdsel i utmark. Veier som ikke brøytes vinterstid, og gamle ferdssårer bør kunne benyttes som scooterløyper, i tillegg til at det også bør kunne opprettes andre leder hvor kjøring kan foregå.

Arktisk landbruk har store forutsetninger for nisjeproduksjon som alle aktører i næringen bør kunne utvikle.

Fremskrittspartiet vil:

- styrke merkevarebyggingen av Norge som reisemål både nasjonalt og internasjonalt, deriblant den samiske kulturen
- behandle reiselivsnæringen på lik linje med andre konkurranseutsatte næringer
- ha en mer liberal holdning til helårs motorferdsel i utmark

Venstre

Norge som destinasjon har flere ganger blitt kåret til et av verdens beste reisemål og har en stor verdi som internasjonal merkevarebygger av Norge. Naturbaserte attraksjoner som ren natur og rene fjorder er noen av merkevarene som er med på også å heve kvaliteten og attraktiviteten i et kresent marked. Et marked som etterspør grønt reiseliv og grønne reisemål. Dette forplikter ikke bare for næringen selv, men også for Norge som nasjon å ivareta for framtida.

Reiselivet har med sin vekst siste år tatt en betydelig posisjon også som en nasjonal næring, noe som bekrefter at reiseliv er en næring for framtida.

Ringvirkingsanalyser i næringen viser stadig at den verdiskapningen reiselivet utløser lokalt og regionalt bidrar både til flere arbeidsplasser og økt bosetting. Skal reiselivet kunne utvikle seg, må næringen likevel stimuleres til økt vekst ved bl.a. profesjonalisering, struktur og forutsigbarhet. Det må iverksettes tiltak både innen produktutvikling, destinasjonsutvikling og markedsføring.

Dette vil utløse flere nye bedrifter basert på reelt marked og etterspørsel, og ha kortere vei fra idé til gjennomføring. Like viktig er det at utviklingen skjer i et miljøvennlig perspektiv.

Destinasjonsselskapene har en viktig rolle når det gjelder å organisere og legge til rette for turistene, være sparringspartner innen utvikling og å drive turistinformasjon.

Dette er fellesgoder som både turister og lokalbefolkning nyter godt av, og gjelder spesielt rundt de naturbaserte attraksjonene og i verdensarvområdene der vertskapsrollen kan være litt mer tilfeldig. Venstre mener at dette i større grad bør finansieres over offentlige budsjetter.

Venstre vil

- styrke Innovasjon Norges arbeid med å profilere norsk reiseliv, blant annet ved utlandskontorene
- støtte opp om en infrastruktur som styrker tilgjengeligheten til våre største attraksjoner og aktiviteter. Samtidig vil Venstre jobbe for god og bærekraftig ivaretagelse av naturressurser for å unngå overbelastning
- legge til rette for bedre samhandling mellom ulike offentlige instanser som har innvirkning på utviklingen av reiselivet
- sørge for at reiselivet blir tatt med som høringspart i nasjonale utbyggingsaker der grunnlaget for reiselivet kan være truet
- styrke reiseliv knyttet til naturoplevelser, inkludert jakt og fiske
- bidra til at norsk reiselivsnæring er konkurransedyktig i aktuelle markeder
- at flere av de fremste reisedestinasjonene i Norge og Svalbard får verdensarvstatus
- legge til rette for at kommuner som ønsker det kan innføre turistskatt, såkalt kurtakst
- redusere mva-satsen på salg av mat på restauranter slik at restauranter og bensinstasjoner likestilles
- legge forskningsbasert kunnskap til grunn for reiselivsutvikling
- sikre større offentlig deltakelse rundt ivaretagelse av våre verdensarvområder

KrF

Reiseliv og turistnæring

Norge er en attraktiv og voksende reiselivsdestinasjon, og bør øke innsatsen ytterligere for å utnytte sitt potensiale som reisemål for nordmenn og utlendinger. En bedre samordning av tilbudene er viktig og det må satses på et bredt spekter av opplevelser.

Mange kunder er opptatt av de lokale særegenheter og spesialiteter, derfor er lokalsamfunnets kultur, identitet, lokalprodusert mat, kulturlandskap og natur viktig.

Sesongsvingninger er en utfordring for reiselivsnæringen generelt og for aktivitetstilbydere spesielt.

For å ta del i denne voksende reiselivsnæringen er det viktig at Norge som reisemål styrkes internasjonalt, mellom annet gjennom Innovasjon Norges utlandskontorer og målrettethet merkevarebygging. En bedre samordning av tilbudene gjennom ny struktur av

reisemålsselskapene og satsinger på et bredt spekter av opplevelser er avgjørende for å lykkes i kampen om turistene.

Reiselivsaktørene er i stor grad små og mellomstore selskaper som opererer i sterk konkurranse. Graden av lønnsomheten er ofte nært knyttet til valutabevegelser og andre hendelser utenfor aktørenes kontroll. KrF mener det er viktig at myndighetene ikke øker usikkerheten unødig gjennom skiftende rammevilkår og vil føre en langsiktig reiselivspolitik. Reiseliv og turistnæringer som vektlegger miljømessig bærekraftige løsninger må oppmuntres og støttes spesielt. Reiselivsnæringen er avhengig av gode, miljøvennlige, effektive og trafikksikre samferdselsårer. Det er viktig å tilrettelegge for at funksjonshemmede skal få økt tilgjengelighet til reiselivsdestinasjoner og attraksjoner. Prinsippet om universell utforming må være en målsetting for næringen i sin helhet.

For noen reiselivsdestinasjoner utgjør et stort antall besøkende en belastning på det offentlige helsetilbudet lokalt. Det bør vurderes innført kompensasjonsordninger eller en fordeling av kostnader når besøkende har krav på tjenester fra primærhelsetjenesten.

KrF vil vurdere finansieringsformer som ivaretar utviklings- og fellesutgifter for reiselivsnæringen. KrF vil sikre flere reiselivsdestinasjoner universell utforming.

Arbeiderpartiet

Reiselivsnæringen er en av verdens raskt voksende næringer. Norge har gode forutsetninger for å ta del i denne veksten. Økt verdiskapning og helårs arbeidsplasser er en forutsetning for vekst. Veksten må være bærekraftig. Vakker natur, lokal mat og en unik kulturarv kan gi opplevelser i verdensklasse. Reiselivsnæringen er en viktig distriktsnæring som har et stort potensiale for å skape verdier og arbeidsplasser over hele landet. For å lykkes vil vi stimulere reiselivsnæringen til å satse mer på helhetlige opplevelser som inkluderer kultur, mat, historie, natur og aktiviteter, i tillegg til transport og overnatting. Norge har også et stort potensiale innen produktutvikling og nisjer i reiselivet som kulturarv, arkitektur og aktivitetsbasert turisme.

Arbeiderpartiet vil:

- Styrke Innovasjon Norges reiselivssatsing, med særlig vekt på reiselivsutvikling og Norgesreklame
- Etablere et helhetlig system for destinasjonsutvikling, herunder velfungerende destinasjonsselskaper, økt forskning og økt samarbeid mellom næringsaktører
- Knytte tettere bånd mellom kulturliv, matprodusenter og reiseliv gjennom kompetanseutvikling, markedsføring og samarbeid om destinasjoner
- Etablere en nasjonal godkjenningsordning for lokal- og region guider, turledere og fjellførere
- Bygge videre på Norges sterke posisjon som grønt og bærekraftig reisemål ved å satse mer på økoturisme
- Redusere lokal forurensing gjennom tilrettelegging av landstrøm for cruisebåter
- Arbeide for å styrke verdensarvområdene

SP

Senterpartiet vil arbeide for økt verdiskaping og økt lønnsomhet i reiselivsnæringen. Reiseliv er en stor næring i Norge, men har potensial for ytterligere vekst. Reiselivet er ei viktig næring og kan være en stor bidragsyter til å skape nye arbeidsplasser i hele landet. Private og offentlige aktører må i felleskap jobbe med å videreutvikle Norge som reisemål, både for utenlandske og norske turister. Det naturbaserte reiselivet er i vekst. Dette gir store muligheter innenfor de næringene som har sitt grunnlag i forvaltning av naturressurser. Samtidig gir satsing på kultur i reiselivet muligheten til å vise fram både vår historie og tradisjon – og dagens Norge. Regionale reiselivsselskap med felles markedsføring i utlandet gir bedre gjennomslagskraft. Økt internasjonal markedsføring, og da særlig mot de mest betalingsvillige markedene, samt produktutvikling må prioriteres.

SV

Reiselivsnæringen er en av verdens voksende næringer. Norge har gode forutsetninger for å ta del i denne veksten. Reiselivsnæringen er en viktig distriktsnæring som kan skape verdier og arbeidsplasser over hele landet.

SV ønsker et bærekraftig og grønt reiseliv basert på den lokale identitet, kultur og natur som finnes på destinasjonene. SV ønsker en økologisk forsvarlig turisme som er basert på kunnskap og genuine opplevelser fremfor masseturisme.

SV vil:

- Styrke og desentralisere Innovasjon Norge.
- Utbedre infrastruktur på flere områder for å satse på bærekraftig helårs arbeidsplasser
- knyttet til reiseliv.
- Etablere flere kompetansearbeidsplasser i distriktene knyttet til natur og kultur.
- Øke sikkerheten i reiselivet ved å stille sertifiseringskrav til naturguiding.
- Arbeide for å få en sterkere forvaltning og regulering av turistfiske.
- Vurdere fellesgodebeskatning på overnattingstilbud som gir kommunene muligheter for å tilrettelegge for bærekraftig turisme

MDG

Ikke eget kapittel, men har følgende forslag:

- Lage og gjennomføre en handlingsplan for bærekraftig turisme i Norge i samarbeid med natur- og friluftsansjasjoner, reiselivsnæringen, kommuner, lokale matprodusenter og lokale kulturinstitusjoner, lag og foreninger.
- Øke støtten til markedsføring av norsk reiseliv med vekt på det skandinaviske markedet.
- Erstatte kulldriften på Svalbard med satsing på nye næringsveier som fornybar energi, forskning og reiseliv.